1893 — 1973 80 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. No. 93. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 19-го ТРАВНЯ (MAY) 1973 Ч. 93. VOL. LXXX.

АНГЛОМОВНЕ ВИДАННЯ ТАКОЖ СЛОВНИКОВОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА БУЛО ПРЕДМЕТОМ РОЗМОВ ПРОФ. Д-РА ВОЛ. КУБІЙОВИЧА В УНС І „СВОБОДІ"

Джерзі Сіті. — Англомовне видання також словникової Енциклопедії Українознавства, шостий том якої в українській мові щойно появився друком та яку досі доведено до літери „Р", було головною темою кількагодинних розмов головного редактора цієї Енциклопедії, проф. д-ра Володимира Кубійовича, під час його відвідин в Українському Народному Союзі і „Свободі" в четвер, 17-го травня. В розмові з проф. д-ром Кубійовичем взяли участь усі загруднені в Головній Канцелярії УНС екзекутивні урядовці: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир мгр Уляна Дячук і редактори Богдан Кравців, д-р Михайло Сосновський, Зенон Снилик і Антін Драган. Як відомо, стараннями Українського Народного Союзу і коштом понад 300.000 дол. появився у видавництві Торонтонського Університету перша, загальна частина Енциклопедії Українознавства у двох томах. Репрезентанти УНСоюзу в розмові з проф. д-ром Кубійовичем, що є рівночасно головою Європейського Наукового Т-ва ім. Шевченка, яке фірмує Енциклопедію, виявили виразне зацікавлення англомовним виданням також словникової Енциклопедії, мавши в цій справі вже відповідну рекомендацію й уповноваження Головного Уряду та Конвенції УНС. Проф. д-р Вол. Кубійович також зі свого боку

Проф. д-р Вол. Кубійович

виявив зацікавлення та бажання продовжувати співпрацю з УНСоюзом в англомовному виданні словникової Енциклопедії. Передбачається, що також ця словникова Енциклопедія в англомовному виданні появилася б у двох томах, при чому перший том міг би бути готовий до друку протягом найближчих трьох років. Підготова цього нового англомовного видання про Україну могла б початися вже під кінець цього року, після оформлення відповідного домовлення, що могло б статися в жовтні цього року під час чергових відвідин проф. Кубійовича в Ню Йорку. Наукове Т-во ім. Шевченка та його сторіччя, посилений наступ комуно-московського окупаційного режиму в Україні на інтелектуалістів та інші актуальні справи були дальшим предметом розмов з проф. д-ром В. Кубійовичем під час його відвідин в УНС і „Свободі".

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 18 травня 1973

НЮЙОРКСЬКА СТЕЙТОВА ЛЕГІСЛЯТУРА проголосувала, щоб на один рік припинити збирання 2.5 відс. додаткового навантаження („сурчардж") до прибуткового податку. Це додаткове навантаження було встановлене в 1971-му році для зменшення дефіциту стейтового уряду. Новий законопроєкт, який пройшов через обидві палати легіслятури майже одноголосно, тепер очікує тільки підпису губернатора Рокефеллера, який заявився за такою пропозицією. Коли цей законопроєкт стане законом, то пересічний платник податків у 1973-му році заплатить близько 15 долярів менше.

ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР І РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ПРОВІДНИКИ в стейтовій легіслятурі прийшли до порозуміння в справі призначення 48 мільйонів долярів більше на допомогу школам. Таким чином, сума підвишки повинна збільшитися на 23 мільйони долярів, бо спершу планували тільки 25 мільйонів підвишку. Якщо легіслятура схвалить цю суму, а є всі ознаки що схвалить, то гроші будуть призначені на закуп безплатних підручників для учнів. Приватні парохіяльні школи повинні одержати близько 4-ох мільйонів.

ЗСА ХОТІЛИ Б, щоб Европа брала більшу участь у полагоджуванні справ цілого світу і не хочуть в будь-чому обмежувати суверенітету окремих західньо - европейських держав чи цілої Західньої Европи — заявив американський амбасадор у Парижі Джон Ірвін 17-тичленній дорадчій Европейській Раді у Штрасбургу. 9 членських країн Европейської Економічної Спільноти лякаються, що ЗСА вимагатимуть від ЕЕСпільноти економічних концесій в заміну за „атомову парасолю" Америки для Европи. Американський Уряд заперечує цьому.

У КАМБОДЖІ ПОЧАВ ПРАЦЮВАТИ 24-членний уряд, в якому є 12 колишніх міністрів та представники всіх партій і політичних груп у тій країні. Прем'єром є кол. опозиціоніст Ін Там. Президентом є надалі маршал Лон Ноль, але його влада обмежена. Новий прем'єр проголосив, що його уряд змагає до „незалежности, невтральности і миру" в Камбоджі.

ЧОТИРИ АРАБСЬКІ ДЕРЖАВИ ПРИПИНИЛИ від одної до 24 годин діяння помп у своїх копальнях нафти. Ірак, Кувайт, Лівія і Альжирія перевели таку демонстрацію саме в роковини 25-тирічної державности Ізраїлю. Арабські продуценти нафти щораз гостріше погрожують бойкотом Заходові за його підтримування Ізраїлю. Навіть прихильна Америці Савді Арабія схиляється до вимоги Єгипту, щоб шантажувати ЗСА припиненням доставі нафти.

ЯПОНІЯ ПОГОДИЛАСЯ добровільно обмежити свій імпорт будівельного дерева з Америки. Американські торговельні кола скаржились, що Японія воліє спроваджувати з Америки сирі колоди для обрібки їх щойно в Японії

Полет астронавтів до „Скайлеб"-у відкладений до п'ятниці 25 травня

Кейп Кеннеді, Флорида. — Інженери в Кейп Кеннеді та в інших космічних інталяціях стараються знайти розв'язку для проблем, які виникли на космічній лябораторії „Скайлеб". Тому полет астронавтів, який був запланований на неділю, 20 травня, буде відкладений до п'ятниці, 25 травня. Головною проблемою на „Скайлеб"-і є перегрівання нутра лябораторії, в якій температура доходить до 110 ступенів Фаренгайта. Виглядає, що ця проблема буде розв'язана накриттям „Скайлеб"-у величезним терміним „покривалом", зробленим із алюмінію та пластики, яке охоронило б космічну лябораторію від сонячних променів. Це „покривало" буде інсталоване залогою астронавтів, які за допомогою космічного корабля „Аполло", вилетять до „Скайлеб"-у в п'ятницю, 25 травня. Тепер переводять різні тести з цим „покривалом". Проблема з перегріванням, як також недостача електричної енергії виникли 63 секунди після випуску „Скайлеб"-у з Кейп Кеннеді в понеділок, 14 травня. Алюмінійовий щит, який мав охороняти цю повітряну лябораторію від мікрометеорів і від сонячних променів, відірвався від поверхні лябораторії й ушкодив кілька „соняшних крил", які перетворюють соняшні промені в електрику.

Таким чином, „Скайлеб" втратив охорону від сонця, а також втратив частину електричної енергії, якою мала охолоджуватися середина лябораторії. Тому температура в „Скайлеб"-і дійшла до такої висоти, що людині неможливо в ній перебувати довший протяг часу. З тієї причини вже два рази відкладено полет першої залоги астронавтів, які первісно мали відлетіти у вівторок, 15 травня. Опісля, їх полет був відкладений до неділі, а за новими плянами вони мають відлетіти аж у наступну п'ятницю, 25 травня. Накриття „Скайлеб"-у терміним „покривалом" мусить бути зроблене в скорому часі, бо існує небезпека, що харчі на цій лябораторії, які приміщені в холодильниках, можуть зіпсуватися. Вже тепер думають, що близько 50 відсотків лікарств зіпсувалося. Директор місії „Скайлеб" заявив, що коли вдасться знизити температуру, то перший і наступні полети трьох залог астронавтів таки відбудуться, хоч не можна буде виконати всіх запляннованих експериментів.

Сенатська комісія переслухує свідків в справі Вотергейтської афери

Вашингтон. — Першими свідками перед спеціяльною Сенатською комісією в справі вотергейтської афери, яка розпочала переслухування 17 травня, Роберт С. Одл, службовець Комітету для перевибору Президента та Брус А. Керлі, спеціяльний асистент Президента. Зізнання цих двох свідків уможливили членам комісії виробити собі кращий погляд на оперативну структуру Комітету для перевибору Президента та президентської кампанії, яку вели республіканці, а також на оперативну структуру і порядок службових компетенцій у Білому Домі. Коли в першому випадку комісія хотіла встановити відповідальність за окремі рішення осіб, які у виборчій кампанії по стороні республіканців займали ключеві позиції, то в другому — всі запити до свідків йшли під кутом уточнення компетенцій таких головних службовців Білого Дому, як Галдеман, Ерліхман, Мегрудер та Колсон, яким закидають, що вони приймали активну участь у плянуванні шпигування головної квартири Демократичної партії в готелі Вотергейт. Черговим свідком є Джеймс МекКорд, засуджений за злом до головної квартири Демократичної партії, який був першим, хто розкрив пов'язання цього влому і шпигування в загальному з високими службовцями в Білому Домі. Слідчу сенатську комісію очолює сенатор Сем Ервін.

Сенатська Комісія за обмеження прав Президента щодо війни

Вашингтон. — Сенатська Комісія для закордонних зв'язків прийняла у четвер 17 травня всіма 16 голосами без спротиву резолюцію, яка значно обмежує права Президента ангажувати американські збройні сили у будь-які дії зовнішнього противника. За тією резолюцією Президент має право, як головний командир збройних сил, вислати їх на бойові дії тільки на час 30 днів і тільки у винятковому примусовому випадку, коли треба відперти атаку проти ЗСА або протидіяти визначенню такої атаки, після чого Президент може продовжувати війну тільки за згодою Конгресу. Тотожну резолюцію сенатська Комісія для закордонних зв'язків прийняла рік тому, але вона перепала при узгідноюванні її з Палатою репрезентантів. У тій теперішній резолюції нічого не згадано про участь американського летунства у воєнних діях в Камбоджі. Тільки Бюджетова Комісія Сенату три дні тому виразно заборонила Президентові користуватися для такої цілі бюджетовими сумами. Ця справа прийде на пленум Сенату щойно після закінчення теперішніх переговорів Генрі Кіссінджера з в'єтнамськими комуністами у Парижі.

Атомова енергія для мирних цілей

Ріо Бланко, Колорадо. — У загальному пляні розшуків за новим джерелом пального у північнозахідній частині колорадських гір переведено вибух 30-кілотонного атомового заряду з метою розбити підземну скалу і в той спосіб уможливити експлорацію великих ресурсів природного газу, які мають находитися в цьому районі. Вибух переведено 17 травня. Зовнішні пошкодження у висліді вибуху заряду, рівнорядного 90,000 тонам звичайного вибухового матеріялу, були мінімальні. За підрахунками спеціялістів, потрібно буде яких 140 до 280 подібних атомових вибухів, щоб розбити скалу, яка прикриває запаси природного газу, обраховані на 300 трильйонів кубічних футів. Згідно з заявами Комісії для справ атомової енергії, не існує ніяка загроза для населення з боку збільшеної радіяції.

Брежнєв прилетів до Бонну — тисячі поліції охороняють його

Бон. — Серед небувалих засобів безпеки після зосередження кількох тисяч уніформованої поліції прибув з Москви кремлівський провідир Леонід Брежнєв, перший секретар компартії СССР, який взяв собі прерогативи головного й вирішного представника СССР у переговорах з чужими державами. Л. Брежнєва привітали канцлер Віллі Брандт й інші німецькі державні достойники. За найпершими пресовими вістками три справи становитимуть головну тему нарад з Брежнєвим: 1) совєтсько німецькі торговельні взаємини, 2) редукція збройних сил в Середущій Европі у зв'язку з проєктованою паневропейською конференцією безпеки та 3) нібито полагоджена справа Берліну. Брежнєв має перебувати у Західній Німеччині 5 днів. Ті відвідини прийшли після відвідин Брежнєва у Варшаві і Східньому Берліні. Подорожі Брежнєва по Европі підготовляють приїзд Л. Брежнєва до Америки 18-го червня, де він перебуватиме до 26-го червня. Рішення Л. Брежнєва прибути до Вашингтону без уваги на аферу Вотергейту закордонні коментатори вважають за доказ, що Совєти переконані, що Ричард Ніксон переборе цю внутрішню американську кризу.

У Парижі йдуть переговори про замирення з в'єтнамськими комуністами

Париж. — Дві конференції з в'єтнамськими комуністами йдуть паралельно у Парижі, в різних місцях та з різними учасниками. Асистент президента Р. Ніксона Генрі Кіссінджер конферував з членом Політбюра компартії Північного В'єтнаму Ле Дуком То впродовж п'яти і пів годин у минулий четвер 17 травня ц. р. про „докладне застосування" в практиці постанов пакту про перемир'я у В'єтнамі з 27 січня ц. р., що його вони обидва виготовили були. Нічого про хід і вислід тієї наради не сказано, тільки газети догадуються, що на тому першому довгодинному засіданні обидві сторони вичисляли свої скарги на адресу другої сторони щодо порушування букви і духа згаданого вище пакту. Водночас в іншому місці нараджувалися знову делегації південно-в'єтнамського уряду і комуністичного В'єтконгу про політичне замирення у Південному В'єтнамі. Представники уряду запропонували створити 4 Комісії для різних справ, — комуністи відкинули той внесок, заявивши, що справи є надто ясні і прості, щоб дебатувати про них на Комісіях. Покищо між державним урядом і В'єтконгом не прийшло до ніякого порозуміння щодо „національного замирення", як цього хоче згаданий пакт про перемир'я.

В Москві арештовано Євгенія Левіча

Москва. — Згідно з одержаними інформаціями, совєтська тасмна поліція арештувала 16 травня на вулиці молодого астрофізика жидівського походження Євгенія Левіча і передала його військовим властям, які відразу зобов'язали його відбути військову службу в одній з частин Совєтської армії на Сибірі. Євгеній Левіч є сином світової слави теоретичного хеміка д-ра Веньямина Г. Левіча. В минулому місяці Євгеній Левіч дістав повідомлення про покликання до війська, але відмовився зголоситися на призовний пункт, мотивуючи це станом свого здоров'я. Він хворіє на язву шлунка і мав бути оперований під кінець цього року. Батькам арештованого відмовлено права побачення з сином.

В Аргентині закінчився винятковий стан

Буенос Айрес. — Військовий уряд Аргентини постановив припинити винятковий стан, який був проголошений майже в цілій країні 1 травня ц. р., після того, як ліві терористи вбили колишнього шефа штабу військових частин. Представник уряду заявив, що винятковий стан був скасований в столиці країни та в провінціях Буенос Айрес, Кордоба та Санта-Фе в наступну суботу, 19 травня. Винятковий стан був скасований в двох інших провінціях вже останнього тижня. Заяви уряду в справі винаткового стану появилися внаслідок того, що ліві терористи, які називають себе Революційною Армією Народу, виступають проти військового уряду та проти перониста Гектора Дж. Кампори, який був вибраний на президента Аргентини, але ще не був інавгурований. Під час виборчого походу, д-р Гектор Кампора старався здобути ширшу підтримку серед населення країни, а особливо серед тих поміркованих і консервативних політичних груп, які ставилися з недовір'ям до нього, боячись повернення до диктаторських методів Хуана Перона. У своїх публічних виступах д-р Кампора часто повторював, що конституційні права будуть респектовані, як також права меншин і опозиційних партій. Ці терористи - троцькісти, я-

Українки здобули першу нагороду на міжнародному фестивалі

Філядельфія (Х. П.) — В днях 3, 4 і 5-го травня 98-ий молодечий відділ Союзу Українок Америки у Філядельфії взяв участь у міжнародному фестивалі у Плимут Мітінг Мол у Пенсильвенії. На тлі гуцульської хати і розкішних соняшників членки підготовили виставку емалій, кераміки, різьби, вишивок і писанок. Всі експонати були на продаж. Також можна було набути оригінальні праці наших мистців Шонк - Русича і Софії Лади. Жюрі вибирало з-поміж присутніх національностей найкращий станок. 98-ий Відділ був нагороджений першою премією в сумі $ 2 500. Друге місце зайняли греки, а третє айриші. Щире признання належиться цілій Управі, яка так вдало підготовила виставку і всім паням, які дижурували, та д-рові Петрові Гевкові. Це четверта виставка, яку Відділ зорганізував цього року. Весь дохід призначений на добродійні цілі.

НАДІЮ СВІТЛИЧНУ ЗАСУДИЛИ НА ЧОТИРИ РОКИ УВ'ЯЗНЕННЯ

Вудгейвен, Н. И. (Комітет Оборони Совєтських Політичних В'язнів). — З України одержано вістку, що у висліді суду над арештованою ще в квітні 1972 р. Надією Світличною, який відбувся наприкінці березня ц. р. в Києві, її засуджено на чотири роки ув'язнення. Надія Світлична сестра відомого літературного критика Івана Світличного, засудженого в березні на 7 років ув'язнення і 5 років заслання, і дружина Данила Шумука, засудженого влітку минулого року втретє на 10 років ув'язнення і 5 років заслання, народилася у Донбасі, вчилася в Київському Державному Університеті і була членом Комсомолу. До 1968 р. вона працювала на Київській радіостанції, а від 1968 до 1969 рр. як бібліотекар. Від часу арешту її брата в 1965 р., Надія Світлична почала підписувати листи і петиції до уряду УССР і Цк КПУ в обороні І. Світличного. 1968 р. вона, разом з Іваном Світличним, Іваном Дзюбою й іншими підписала протест до П. Ю. Шелеста, тод. першого секретаря ЦК КПУ в справі порушення законности на процесі Вячеслава Чорновола. Після цього її звільнено з праці в радіостанції.

Надія Світлична

Ярема — син Надії Світличної, засудженої на 4 роки, і Данила Шумука, засудженого на 10 років ув'язнення.

Під час масових арештів в січні 1972 р. Надію щоденно викликували в КГБ на переслухування. В квітні 1972 р. її арештували, а сина, Ярему, спочатку забрали до дому дітей, а опісля передали під опіку її матері. В час суду над Світличною, в Києві судили її брата, як також Івана Дзюбу. Євгена Сверстюка й ін. Водночас із цим доведено вістку, що прокуратура УССР заперечила проти вирішення Верховного Суду УССР, щоб замінити вирок київського математика Леоніда Плюща. В квітні 1973 р. Верховний Суд вирішив був, щоб Плюща перенести до загальної, себто легшої, психіятричної лікарні, а не до спеціяльної, як вирішив перший суд. Тепер, з огляду на протест прокуратури, Плюща ще раз перенесли до спеціяльної психіятричної лікарні.

В квітні 1973 р. відбулися нові, масові арешти серед молоді, головно у Львівській та Івано-Франківській областях.

Українці Клівленду вшанують жертви Великого Голоду в Україні

Клівленд (А. К.). — В цьому році українська спільнота за кордонами України відзначає сумні роковини голодової катастрофи, що сталася в Україні в 1932-33 роках і була зорганізована з доручення Москви.

Українська громада в Клівленді веде підготування для належного відзначення цих трагічних роковин. На початку квітня тут постав громадський комітет з ініціятиви Відділу УККА. До цього комітету у в і й шли представники наших Церков, громадських, жіночих і молодечих організацій. Очолив комітет д-р Богдан Футей. Саме відзначування 40-ої річниці голоду відбудеться в суботу 9 червня. Збірка громадянства запланована на год. 2:30 по полудні на Паблік сквер, звідки почнеться маніфестаційний похід до Сіті Гол, де на великій площі буде відправлена спільна панахида священиками обох українських Церков. Головну промову виголосить протопресвітер о. Білецький з Чикаго українською мовою, а англійською — конгресмен Брумфілд зі стейту Мічіґен. Комітет сподівається масової участи українського громадянства в маніфестації.

Відбулася нарада українських студентських і молодечих організацій

Ню Йорк, Н.И. (А.С.). — 16-го травня ц.р. в приміщеннях УНДому у Ню Йорку відбулася нарада Конференції Українських Центральних Молодечих та Студентських Організацій при УККА. В нарадах взяли участь представники таких організацій: Зарево, МУН, ОДУМ, Пласт, СУМА, СУСТА, Шкільна Рада, СУАСТ, ТУСМ та інших організацій. Нарадами проводив, згідно з ротаційною системою, представник ОДУМ. На порядку нарад було обговорення відзначення 40-ліття горезвісного і нечуваного в історії людства голодового народовбивства, якого в 1932-33 роках допустилась червона Москва. Рішено одноголосно закликати студентів до масової участи в жалобній маніфестації у Вашингтоні 26-го травня. Представники також одноголосно схвалили внесок звернутись до Екзекутиви УККА, щоб відложити на деякий час спеціяльну конференцію в справі катедр українознавчих студій в Гарвардському університеті, заплянновану первісно на 3-го червня. В цій справі представник Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) відчитав окрему заяву, в якій м. ін. стверджується, що „подані факти і сам перебіг засідання Екзекутиви УККА, яке відбулося 5-го травня, створили атмосферу, яка на деякий час унеможливить переведення спокійного, речевого і конструктивного публічного обговорення справ українських студій в Гарвардському університеті, зокрема на форумі УККА".

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЖЕРТВИ ГОЛОДОВОЇ ОБЛОГИ УКРАЇНИ СОРОК РОКІВ ТОМУ! ПОМ'ЯНІМО ЇХ ПІД ЧАС ВЕЛИКОЇ ЖАЛОБНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ У ВАШИНГТОНІ 26-ГО ТРАВНЯ 1973 РОКУ!

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Енциклопедія Українознавства

Починаючи з 1955 року, появляється заходами Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі і в його ж видавництві словникова частина Енциклопедії Українознавства, друга з черги після статтейної частини, що була видана в трьох томах у 1949-1952 роках.

Реалізується ця Енциклопедія Українознавства виключно українськими силами й засобами. Над збиранням матеріялів й оформленням її змісту працює під проводом очолюваної проф. Володимиром Кубійовичем, як головним редактором редакційної колегії, великий гурт дійсних і звичайних членів НТШ, УВАН, Українського Історичного Товариства, Гарвардського Осередку Українських Студій і окремих українських науковців з усього вільного світу. Із завершенням 6-го тому в цьому році ця гаслова чи словникова частина Енциклопедії Українознавства дійшла до кінцевих гасел та статтей на літеру „П" і охоплює 2 400 сторінок друку. В підготові уже два наступні томи — сьомий і восьмий, що ними буде завершений цей великий подвиг української вільної науки.

Виходить Енциклопедія Українознавства у важких умовах еміграційного розсіяння і видає її не якесь багате на грошові засоби приватне чи державне видавництво, як це було, наприклад, з виданою в Києві засобами окупаційного комуністичного режиму Українською Радянською Енциклопедією. Згідно з опублікованим тепер уже другим списком фундаторів Енциклопедії Українознавства, допомагали й допомагають здійснювати цей великий почин сотки українців як також прихильних їм чужинців з усього вільного світу своїми фундаціями, дотаціями і пожертвами, загальна сума яких досягла імпозантної цифри — 420 тисяч долярів. Названа сума, як і кількість фундаторів, що їх було 929 громадських установ і приватних осіб, заперечують всі наклепи советської пропаґанди про фінансування української науки... усякими „воллстрітами" й чужоземними аґенціями.

Праця очолюваного проф. Володимиром Кубійовичем гурту співробітників ЕУ не обмежується україномовною Енциклопедією Українознавства. Їхніми силами була зреалізована також видана Українським Народним Союзом Англомовна Енциклопедія Українознавства в двох томах, яка сьогодні єдина репрезентує достойно Україну в усіх наукових бібліотеках світу. Ними плянується — знову ж таки у співпраці з УНСоюзом та стосовними українськими науковими установами — видання англомовної енциклопедії української діяспори, яка буде черговим довідником про українців, їх дію і культурні надбання.

Енциклопедія Українознавства — це одне з найбільших і основних досягнень Наукового Товариства ім. Шевченка, яке відзначає в цьому році своє 100-річчя і тому заслуговує цей почин і далі на всесторонню посилену підтримку української громади в усіх її поселеннях.

Пекін і вільна преса

Амбасада комуністичного Китаю при Об'єднаних Націях дала знаменитий приклад, як комуністи — не тільки китайські — розуміють ролю і характер преси у вільному світі і як вони розуміють свої власні завдання у добі „співіснування". Радник комунокитайської амбасади передав представникові „Ню Йорк Таймсу" „побажання" свого уряду з Пекіну, щоб той нюйоркський щоденник перестав приймати й друкувати платні оголошення неприхильних Пекінові китайців. І він не прийняв до відома і не був всилі зрозуміти пояснення, що це непорушний принцип вільної преси — друкувати всі платні оголошення, навіть такі, що з ними даний часопис не погоджується, аби були написані у пристойному тоні і не пропаґували злочинів.

Цікава ментальність комуністів, навіть освічених і таких, які ніби повинні знати відносини у вільному світі і його відмінний від комуністичного характер. Проте, раз-у-раз виявляється, що московські і пекінські комуністи міряють усе те, що діється у вільному світі, аршином власної партійно - поліційної диктатури. Кремлівські володарі не всилі зрозуміти, як то Конґрес ЗСА може зволікати з ратифікацією торговельного договору, що його підписав Уряд, — пекінські володарі вважають, що коли Уряд Ніксона погодився обмінятись з ним, Пекіном, „станицями зв'язку", себто фактичними амбасадами, то нікому не вільно вже виступати проти цього в американській пресі.

„НЙ Таймс" слушно відповів китайському „дипломатові", що він не виречеться принципів, які зобов'язують вільну пресу. Але варто було б, щоб міжнародні пресові організації та й американський Уряд запротестували проти такого некультурного встрявання пекінського уряду у справи вільної преси, яка є невідлучною частиною всієї системи вільного світу.

Мих. Килимний

КОЛИ „ВИКІНЧУВАЛИ" ШЕЛЕСТА

Куритиба. — Політична „бомба" в Москві вибухнула не на останньому пленумі ЦК КПСС, а за кілька годин перед його початком. Ранком того дня в Кремлі вже була чимала кількість примірників журналу „Комуніст України", органу ЦК КПСС, з „погромною" статтею, спрямованою проти Петра Шелеста. До тієї статті встигли вже зробити і на машинці відбити докладні „пояснення" англійською мовою, що їх відповідальні працівники ЦК КПСС читали закордонним кореспондентам. А один з них впрост сказав кореспондентам: „Пьотр Шелест пріказал долго жіть". І тут же зазначив: „Це давнє, неперекладне російське прислів'я, пов'язане, очевидно, з християнською мітологією, означає смерть".

І ще до фактичного вирішення пленуму в західній пресі журналісти подали докладні повідомлення з Москви про усунення Петра Шелеста з Політбюра ЦК КПСС та з посади одного із перших заступників голови совєтського уряду. Нічого подібного в практиці ЦК КПСС досі ще не було: Москва про особові зміни в складі совєтського керівництва подавала тільки постфактум, оголошуючи відповідну постанову. А у випадку з Шелестом зробили навпаки — спочатку пустили чутки про його усунення, а потім підтвердили це постановою.

Петро Шелест виявився для Кремлю, а найбільше для генерального секретаря ЦК КПСС, Леоніда Брежнєва „твердим горіхом". „Викінчування" Шелеста фактично почалося минулого року, напередодні приїзду до СССР президента Ніксона. Тоді, без виконання належних формальностей, Кремль пересунув Шелеста зі становища першого секретаря ЦК КПУ, яке він посідав протягом майже десяти років, на посаду одного з „перших" (а їх є одинадцять!) заступників голови совєтського уряду в Москві.

„Інформатори" ЦК КПСС не крилися перед закордонними журналістами з тим, що пересунення Шелеста подиктоване „державною рацією" — позбутися його з Києва, куди мав заїхати президент Ніксон. Вони говорили, що перший секретар ЦК КПУ дотримується „твердої ортодоксальної лінії" в Політбюрі ЦК КПСС, де має вплив приблизно на третину членів, завзято протестував проти приїзду Ніксона до СССР, рішуче відмовився зустрічати його в Києві. Наполегливо вимагав „збройної відплати" американцям у В'єтнамі за те, що вони розкидали міни у портах Північного В'єтнаму. За їх словами, Шелест начебто наполягав на тому, щоб порозумітися з червоним Китаєм, бо внаслідок конфлікту з ним Совєтський Союз зазнає багато шкоди в комуністичних партіях усього світу. Тоді ж відповідальні працівники ЦК КПСС, ніби „проговорюючись", вказували на намагання Шелеста обмежити зростаючу владу Леоніда Брежнєва, щоб оминути другу сталінщину. Але вже тоді дали закордонним кореспондентам зрозуміти, що в Шелеста не все гаразд відносно „українського буржуазного націоналізму", визначніші представники якого користуються його підтримкою, а багатьох з них він навіть рятує від КҐБ. Причепили тоді Шелестові і „справу Добоша", бельгійського студента українського роду, який пробував пов'язатися в Україні з деякими особами, що ставили спротив русифікації.

У звітах, подаваних на сторінках західньої преси, підкреслювалось, що для Москви національне питання є найбільш болючим та вразливим, особливо в Україні, на батьківщині так званого „буржуазного націоналізму", який перекинувся до інших не-російських совєтських республік, як також у зміненому вигляді, до країн - сателітів, до Альбанії, Югославії, а то й до червоного Китаю. Кілька років тому, переважно на ґрунті національного питання, зайшли виразні розходження між проводами комуністичної партії СССР і проводами комуністичних партій Італії, Франції та інших країн.

Другий етап „викінчування" Шелеста поведено для того, щоб якось вибілити обличчя Москви, забруднене окупацією Чехо - Словаччини, знищенням „Празької Весни", а потім запровадженням у тій країні всіляких чисток і арештів, що й досьогодні наставляє проти Совєтського Союзу сливе цілий світ. Отож Брежнєв вдався до ошуканських маневрів: через своїх речників він поширив чутки, що в подіях у Чехо - Словаччині найбільше завинив Петро Шелест. З цього приводу широкознаний бразилійський часопис „О Естадо де С. Павльо" іронічно запитує: „А хто ж проголосив „доктрину Брежнєва" про обмежену суверенність соціялістичних країн, теж Шелест?" Далі той часопис вказує, що серед нових членів Політбюра є міністер оборони СССР, маршал Андрій Гречко, який, разом із своїм помічником у політичних справах, генералом Іваном Єпішевим „втихомирив" Чехо - Словаччину. Нарешті, якщо спричинником повторної окупації в Чехо - Словаччині був Шелест, то чому Москва не привертає „Празької Весни"?

Компетентні політичні коментатори твердять, що Шелест справді стояв упоперек горла Брежнєву, протиставляючись його намаганням стати диктатором в СССР, як то було у випадку зі Сталіним. При цьому вказується на той факт, що Шелест був членом так званої „Конституційної комісії", яка вже чимало років виготовляє текст нової конституції червоної імперії і в якій головує Брежнєв. Останній хоче взагалі зліквідувати неросійські союзні республіки, а оформити єдину зцентралізовану країну, поділену не за національно - етнографічним принципом, а за економічним. Проти цього також рішуче поставився Шелест. В розмові з представниками комуністичної партії Канади він сказав: „Тільки останній дурень може думати про знищення української мови". А саме так думає ніхто інший, як Леонід Брежнєв. Отже, в Політбюрі ЦК КПСС витворилася така ситуація, в якій хтось із двох, Шелест чи Брежнєв, мусів відійти. Переміг Брежнєв, а Шелеста відпровадили „на пенсію".

„Спенсіоновано" і Генадія Воронова, який вважався за одного з одвертих прибічників Шелеста в опозиції до Брежнєва. Йому також ставлять у провину цілковитий провал соціялістичного сільського господарства Совєтського Союзу, бо Воронов був секретарем ЦК КПСС у справах сільського господарства. Покищо „недоторканим" є ще опозиційний член Політбюра Олександер Шелепін, але не виключене, що Брежнєв розправиться також і з ним.

Новий склад Політбюра свідчить про те, що Брежнєв перебрав під свою безпосередню контролю такі найважливіші ділянки: міжнародну, військову і державну безпеку, значно обмеживши права голови уряду, теж члена „тройки" Олексія Косигіна. Перед тим у Косигіна фактично відібрали сільськогосподарську ділянку, поставивши на чолі її Дмитра Полянського.

Переговори Брежнєва з президентом ЗСА Ніксоном та з прем'єр - міністром Західньої Німеччини Віллі Брандтом і відбута ним подорож до Франції, а тепер плянована подорож до Західньої Німеччини і ЗСА ясно показують, хто вже стає диктатором в СССР. Варто тут вказати і на призначення Степана Червоненка совєтським послом у Парижі. Червоненко до дипломатії прийшов з партійної роботи. Колись він був першим секретарем Вінницького обкому партії, далі секретарем ЦК КПУ в ідеологічних справах (уславився тоді боротьбою з „українським буржуазним націоналізмом"), а потім призначили його послом до червоного Китаю, де перебув він близько десяти років, згодом — послом до Чехо-Словаччини. Як і всякий яничар, Червоненко запопадливо служить своєму хлібодавцеві і є запеклим московським імперіялістом.

Непримиримливе становище Пекіну супроти Москви змушує совєтських можновладців злагіднювати свою політику супроти Заходу, щоб мати вільну руку на випадок воєнного зудару з червоним Китаєм. Брежнєв намовив ЦК КПСС повністю схвалити його „прозахідню" політику, тимчасово заховавши до кишені гасло „Ми вас угробимо!"

Однак, загально виглядає, що Брежнєв у диктаторах довго не засидиться, його вже й тепер в Москві називають „времєнщіком" — недовговічним володарем.

В. Чапленко

ВСЕУКРАЇНСТВО ЯК ІСТОРИЧНЕ ЧУДО

(2)

Дуже велику ролю відіграла у творенні єдности нашого етносу держава Київська Русь, оскільки держава взагалі — найсильніший чинник у творенні етнічних єдностей. Як я довів у своїй ще ненадрукованій праці „Походження назов „Русь", „Рось" та споріднених із ними назов і слів", етноніми „Русь", „Рось", навіть „Рош" були в різних місцевостях індо - европейського світу, ще перед виникненням Київської Русі на території України була народність Рось, але не їй судилося стати чинником політичного об'єднання всіх отих давніх українських племен, — це зробила скандинавська Русь, яка створила нашу Київську державу, хоч і сама пізніше розчинилася в слов'янському морі місцевого етносу. Як відомо, назви „Русь", „русин" були позитивним об'єднувальним чинником у житті українського народу аж до того часу, коли Московське царство присвоїло собі назву „Росія", взяту з церковної, насправді візантійської традиції, що зберегла оту, згадану вище південну назву „Рось" (із звуком „о" всередині). У такій ситуації назва „Русь" перетворилась у ворожу для існування українського народу назву, особливо в межах Російської імперії. На західніх українських землях, як відомо, ця назва затрималася довше — в Галичині до кінця XIX ст., на Закарпатті аж до подій 1939 р. (хоч почасти з чеського примусу), а давніші еміґранти із Закарпаття ще й досі уперто за назву „русин" чіпляються. Те саме роблять бачванці в Югославії, які насправді не мають з українцями вже нічого спільного, зокрема в мові. Але й на західніх українських землях шкідливість цієї назви виявилася досить рано, оскільки з нею було пов'язане т. зв. москвофільство. У такій ситуації виникла потреба замінити цей уже небезпечний для нашого народу етнонім іншим, і ним стала назва „Україна". Цей етнонім виник у зв'язку з українським козацтвом, як я це з'ясував у спеціяльній статті на цю тему, на жаль, ще також не оприлюдненій. Досі наші дослідники, такі, як Я. Рудницький, В. Січинський і інші, не розрізняли слова „україна" як загального іменника, що його вживано навіть у церковнослов'янських євангельських текстах, а також у наших давніх літописах, і етноніма „Україна", що поширився на нашій території, кажу, в зв'язку з розвитком та чимраз більшим розширенням козацького руху в XVI-XVII ст.ст.

Значним чинником єдности для нашого народу давнішими часами була старослов'янська літературна мова, принесена на наші землі разом з „грецькою" православною вірою, які в умовах польської окупації перетворились на „руську мову" і „руську віру" і стали забором проти полонізації та латинізації, а в Угорщині на Закарпатті — проти угорщення. Але з цією мовою сталося те, що сталося було з назвою „Русь". Через те, що Московщина - Росія зберегла цю архаїчну мову як свою національну мову, для українців вона стала знаряддям русифікації, як це підкреслював ще в другій половині XIX ст. М. Драгоманов. Роз'єднувальну ролю цієї мови болюче відчуваємо ми тут, в Америці, де вона відокремлює від нас, українців, численну, стару еміґрацію з Закарпаття. Зосталася вона прикрим залишком ще й у богослужбових текстах нашої Греко - Католицької Церкви взагалі навіть у той час, як властива нова українська літературна мова, створена на нашій давній етнічній основі, стала всеосяжним знаряддям історичного буття українського народу.

Велику ролю у створенні української народности як своєрідного явища відіграла „козацька республіка" (мовляв К. Маркс) — Січ Запорізька з її територією — Вільностями Війська Запорізького, а також Гетьманщина, що проіснувала понад сто років як автономна держава в складі Російської імперії. Бо хоч ці державні утворення й не охопили всіх українських земель, але вони стали надовго символом української окремішности як „козацької нації". Це ж не випадково Іван Котляревський, батько новітнього українського відродження, що було виявом на українському ґрунті потужного процесу творення модерних націй, у своїй „Енеїді" зобразив троянців як запоріжців, а про Гетьманщину писав:

Так славной пам'яті було
У нас в Гетьманщині
колись...

Про свідоме всеукраїнство в XIX ст. свідчать такі акти та події, як заява Головної Ради Руської з 1848 р. про те, що галичани — частина того народу, що живе над Дніпром, та перенесення з Наддніпрянщини й Кубані української національної роботи до Галичини під час заборони українства в Росії в другій половині цього сторіччя.

Цей процес у нас завер-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Біда з дорадниками

Тепла, весняна погода спричинилась до того, що політика злізла з перелазу і вийшла з клюбу „Лиса Микити" в Ню Йорку на вулицю чи, так би мовити, на фронт — перед Народний Дім і цукорню „Веселка", де політична активність наших патріотів концентрується довкола будки з газетами. Тут і там стоїть групка дискутантів, а кожний з блиском в очах доводить опонентові свою рацію і так завзято вимахує руками, що небезпечно ближче підходити: може вам збити з носа окуляри!

Розуміється — в кожного на устах вотерґейтська афера, чи як там ви її назвете, на одне вийде. Демократи, або ті, що приєднали собі, що вони є демократами, накривають мокрим рядном республіканців: „Панове, це скандал! Компромітація! Та хіба він не знав, що в нього робиться в Білому Домі?.. Так, він сказав, що бере на себе всю відповідальність, але до криміналу підуть сидіти козли „відпущення!" [Під евфемізмом „він" треба розуміти президента Р. Ніксона.]

Республіканці, ріг ясна, розгублені, не знають, на яку стати... „Так, це правда, — признають, — що вийшов скандал і що це була глупота підслухувати демократів, але котрий американський президент не мав свого скандалу?.. Якось він вимотається з цієї халепи. Дав собі раду з В'єтнамом — дасть і з Вотерґейтом."

— Ба! — підхопив хтось з опозиції, — у в'єтнамській афері він мав одного дорадника, але мудрого — доктора Кіссінджера. А тут була ціла купа „дорадників", які власне завели його під дурного хату.

Хтось звернув увагу, що в групу оскандалених дорадників та високих працівників Білого Дому замішалося досить багато Іванів, як, наприклад, Джон Мічел, Джон Дін, Джон Ерліхман. „Велл, видно, що й американці мають своїх „мудрих Іванів", — прийшов до песимістичного висновку хтось із республіканців. А тоді знаний гуцул з Коломиї, пан Григорій, несподівано виступив із теорією, що кинула цілком нове світло на вотерґейтську аферу:

— Я знаю, чому пан президент попав у таку біду, — сказав пан Григорій.

— Чому, чому? — зацікавились патріоти.

— Хочете знати?

— Хочемо!

— Бо не слухав політичних радіокоментарів пана Романа Мариновича!

Всім стало весело, а гуцул з Коломиї подав команду:

— Ну, хлопці, пополітикували, а тепер гайда до церкви на маївку.

Ікер

Роман Рахманний

БИТВА НАД УКРАЇНСЬКОЮ МАРНОЮ

Есей

(1)

„Справжня битва над Марною велась через телефон" — Ось як дотепно пояснював французький генерал Галлієні один закулісний деталь історичної битви над рікою Марною, яка у вересні 1914 р. визначила характер і кінець світової війни. Генералові Галлієні довелось витратити багато часу й енерґії на телефонні переконування головнокомандувача французької армії ген. Ж. Жоффра про те, що удар по наступаючих дивізіях імперіяльної Німеччини треба завдати саме в той час (кінець серпня) і саме в тому місці (на північний схід від Парижу), бо це — єдина нагода зупинити їхній похід.

Не менше часу Галлієні витратив на переконування командувача англійської експедиційної армії ген. Дж. Френча, щоб він своїми дивізіями допоміг здійснити, цей плян французького протинаступу.

Обидва ці генерали — Жоффр і Френч — були талановитими військовиками і на ділі доказали свою витримку в критичних ситуаціях. Все таки в той вирішальний час їм спершу було доволі тяжко прийняти за свій отой майже самозрозумілий плян небуденного стратега. Поки вони зрозуміли його практичність і видали відповідні накази арміям, корпусам і дивізіям, генералові Галлієні довелось звести психологічну битву через телефон — „над Марною" у їхніх умах. Від результату цієї внутрішньої битви залежав не лише вислід одної важливої операції, що мала на меті зупинити окрилюючий маневр правого крила німецької армії, але й вислід усієї війни.

Різним людям на різних щаблях, але в подібних ситуаціях, доводиться зводити затяжні словесні бої за правильну концепцію дії. Доки основна концепція не проникне в уми відповідальних осіб, доти не можна надіятися, що вони скерують підпорядковані їм маси людей у потрібному напрямі. А час є, звичайно, вирішальним у кожній операції — військовій та цивільній. Відкладати здійснення правильного проєкту на пізніше, на час, коли вже навіть пересічні люди зрозуміють вийняткову нагоду, небезпечно. Ця нагода промине, а ворог, використавши час, досягне свої намічені цілі. Ось чому саме за душі насамперед керівників ведеться „битва на Марною телефонними дротами мислі" в кожному суспільстві.

1.

Українське всесвітнє суспільство (цебто: мислячі українці як в Україні, так і в різних державах світу), мабуть, ще не виграло своєї телефонної битви над українською річкою Марною. Ще надто багато наших керівних осіб перебувають у полоні чужоземних концепцій. Під їхнім впливом вони без розбору наслідують чужі зразки чужих думок і ходів, а нерідко закликають своїх однодумців, чи навіть загал свого суспільства, прислухатись до голосу чужоземних фальшивих пророків.

Сьогодні — частинно під впливом чужомовного оточення з його модою на „ліві рухи" і частинно під враженням від писань деяких українських вільнодумців з Української ССР — у вільному українському суспільстві поширилась думка про спасенність пов'язування української визвольної справи з Новою Лівицею в країнах Заходу. В нашій періодичній пресі, а то й у деяких наукових працях, натрапляємо на твердження, що, мовляв, нам вистачає привернути в Україні „становище з-перед сталінської доби", і все буде гаразд: наша війна за українську культурно - національну самобутність закінчиться нашою перемогою. Той успіх був би ґарантований, кажуть вони, зокрема тоді, коли б українці перевірили своє ставлення до марксизму-ленінізму і приєднали українське питання до „вселюдського питання" боротьби лівих рухів за права людини і проти бюрократичних естаблішментів. Ось тоді, мовляв, українська справа стала б актуальною в світі, а водночас вона мала б відгук у народних масах України, де, мовляв, марксистсько-ленінська ідеологія визначає мислення українців уже десятки років.

Можна трактувати ці й подібні міркування як ще один тактичний маневр у наших своєрідно-партизанських наскоках на систему ідеологічних фортець окупанта України та його союзників на Заході. Окремі твердження такого роду можна було б розглядати як нову амуніцію в нашому ідеологічному арсеналі, бо його треба постійно збагачувати новими ідейними „стрільнами" близького і далекого засягу.

Однак, завжди існує небезпека, що тактика, засвоєна надто щиро, перетвориться на принцип і може захопити у свій полон тих, які захопилися тією тактикою, як майже самоціллю. Сьогодні, у згаданому випадку, маємо саме діло з таким „психологічним Франкенштайном" — потворою, яку вигадала людина і яка після певного часу опановує і знищує свого винахідника. Деякі наші ідеологи, дослідники й політики повірили, що в лівих рухах Заходу вони відкрили магічну формулу — оте всесильне слово, яке відчиняє зачаровані двері. Двері до щільно закритих українських душ, захованих у т. зв. радянському режимі, а сьогодні прикритих покровом лицемірства післясталінського колеґіяльного керівництва.

- 2 -

Нічого нового нема в цьому явищі. Напередодні другої світової війни багато з-поміж нас спостерігали, а то й глибоко переживали, подібні ілюзії — віру багатьох українців у магічну формулу тоталітарного націоналізму. Якою недоречною була та віра в спасенність беззастережної орієнтації на крайньо „праві рухи" тогочасного світу, видно от хоча б з актуальної тоді тези про можливість своєрідного спільного шляху всіх войовничих націоналізмів. Очевидно, інтернаціональна спільність націоналізмів є недоречністю самою в собі. Однак, такі думки снувалися і в українських головах і в українських виданнях того часу, в епоху страшної безвиході, що саме сприяла небезпечній тенденції — хапайся за бритву, бо утопаєш!

Хоча треба було насамперед доказати правдивість твердження про „утопання нації", бо багато було таких, що вхопилися за бритву ідеологічної спільности всіх націоналізмів.

Дорого обійшлася ця ілюзія активнішій частині української нації під час Другої світової війни! Якоюсь мірою ми все ще сплачуємо борги за цю лекцію життьової мудрости. Тим часом ця мудрість повинна була нам бути відомою і без того гіркого досвіду: між великодержавним націоналізмом (байдуже — здійснюваним великою чи малою нацією) та націоналізмом поневоленого народу не було, нема й не може бути будь-якої споріднености. Вони заперечують один одного, і в безпосередній зустрічі між ними неминучий кривавий конфлікт.

Хто уявив собі ці стосунки інакше, той мусів гірко розчаруватися. Нічого дивного, що після провалу українських ілюзій щодо спільности ідейних інтересів поневоленого українського народу з ревізіоністськими націоналізмами державних націй в українському суспільстві зросли настрої: Геть від усякої ідеології!

- 3 -

Зробити цей висновок було зовсім легко на основі спостережень дійсности в двох суперницьких таборах: московсько-совєтському та західньо-демократичному в роки 1945 - 55.

(Далі буде)

В. Роджерс відбуває відвідини в державах Латинської Америки

Вашінгтон. — 12 травня державний секретар ЗСА Вільям Роджерс почав свої офіційні відвідини семи держав Латинської Америки та Джамейки. В часі перебування в Мехіко Сіті В. Роджерс відбув конференцію з президентом Люїсом Ечеверією Альварезом. Предметом розмови було питання річки Колоради, яке стало предметом спору між ЗСА та Мехіко у зв'язку з збільшенням в ній кількости соли, у наслідок побудови іриґаційної системи в південнозахідній Арізоні. Води річки Колорадо наводнюють мехіканську долину Мехікалі, де зосереджується продукція бавовни. Посолінння води у річці має негативний вплив на сільське господарство у цьому районі і це є причиною американсько-мехіканського конфлікту. В. Роджерс предложив мехіканському президентові плян розв'язки цього питання, але подробиці про це й плян ще не опубліковані. Як відомо, згідно з договором між ЗСА та Мехіко з 1944 року ЗСА загарантували добру якість води у річці Колорадо. З черги Роджерс відвідав Нікараґву та Венесуелю та Перу. У Венесуелі предметом розмов була справа поширення експлуатації нафтових резерв цієї країни, а в Перу справа американської риболовлі у водах Тихого океану, які Перу вважає за частину своєї території. В. Роджерс мав двогодинну нараду з головою перуянського уряду ген. Хуаном Велеско Альвирадо, хоч така нарада не була передбачена у програмі відвідин. В дальшому В. Роджерс відвідає Колумбію, Бразилію, Арґентину та Джамейку. В Боготі, столиці Колумбії, В. Роджерс виступить з промовою на тему зв'язків ЗСА з державами Латинської Америки. 25 травня В. Роджерс буде репрезентувати ЗСА на інавгурації новообраного президента

ПОДЯКА

Складаю якнайщирішу подяку всім моїм Приятелям, Колегам, Знайомим та Пацієнтам, а в першій мірі отцям духовним — о. Протопресвітерові Ф. Білецькому, Пароховї о. М. Бутринському і о. Монсіньйорові Свищукові — за відвідини мене у лікарні під час моєї недуги. Рівнож дякую дуже всім за квіти і листи з побажаннями, а спеціяльно місцевому Українському Лікарському Товариству за гарний букет квітів та побажання скорого виздоровлення. Особливу подяку складаю п. д-рові Вітковському, п. д-рові Войнаровському та п. Дмитрашеві, що возили мою дружину до лікарні. А в кінці сердечна дяка п. Л. Драганчуковій за щире піклування моєю дружиною дома.

Д-Р ВАСИЛЬ СТЕФУРАК

Свято Державности в Честері

22-го січня ц. р. о год. 9-ій ранку перед міською ратушею в Честері, Па. зібралася досить численна громада українців, щоби відсвяткувати 55-ті роковини акту 22-го січня. Між приявними мило вражала група учнів місцевої цілоденної парохіяльної школи св. Духа в народних строях. Їх приявність треба завдячувати парохові церкви св. Духа о. Петрові Липинові та настоятелеві школи, сестрі Мироні ЧСВВ.

Святом проводив голова голова місцевого Відділу УККА Богдан Малецький. Під звук державного гимну, що його співала Христя Малецька, на щоглі біля зоряного замаяв синьо - жовтий прапор. З черги о. сов. Петро Липин провів молитву а посадник міста Честеру Джан Накреллі відчитав проклямацію, проголошуючи день 22 січня українським днем у Честері.. Христина Качмар, учениця парохіяльної школи, вручила йому від української спільноти в Честері китицю квітів. Цю частину святкувань закінчено молитвою, що її англійською мовою провів о. Омелян Мицик, настоятель місцевої української православної церкви Успіння Пр. Діви Марії,та співом українського національного гимну.

Дальші святкування відбулися в неділю 28 січня ц. р. в залі Українського Народного Дому. По відспіванні американського гимну Христиною Малецькою — голова Відділу УККА, Богдан Малецький, представив доволі численно зібраній громаді головного промовця, мгра Івана Скочиляса з Філядельфії. У рефераті він зв'язав акт 22 січня 1918року із цілим історичним процесом розвитку української державницької ідеї.

Учні Школи Українознавства 13-го Відділу СУА, під проводом директора школи, проф. Дмитра Мінчака, при фортепіяновому супроводі вчительки, Лідії Грабової відспівали дві пісні. По їхньому виступі інж. Андрій Забродський скоментував і прочитав вірш В. Симоненка п. н. „Є тисячі доріг..." На прикінці квартет сестер малицьких і дівочий хор під проводом Христі Малецької виконав пісні. Співом національного гимну закінчено те святкування.

С. М.

ЦІНИ НА М'ЯСНІ ПРОДУКТИ ЗМЕНШАТЬСЯ

У звіті за місяць травень, Департамент агрикультури заявив, що ціни на м'ясні продукти зменшаться наприкінці цієї весни. Причиною цього обниження цін мав би бути факт, що під час масового бойкоту м'ясних продуктів у квітні, фармери не могли продати всієї худоби. Таким чином створилася надвишка в кількості худоби, яка спричинить зменшення цін на м'ясні вироби.

Словославлять російську мову бо мусять...

Київ.—„Літературна Україна" з 11 травня опублікувала інтерв'ю з вірменським письменником Ашотом Грaші, який розповів про свою працю і творчі пляни. Як водиться в СССР, коли мова йде про не - російських письменників, він мусів з'ясувати свій погляд на ролю і місце російської мови та літератури. Слова Ашота Граші є одним з черговиx доказів на методи і способи русифікаційної політики в СССР.

„Історія дореволюційного письменства,—говорив він,— не знала такої співдружности, такого співзвучання лір, яким є радянська література. Лише соціялістичний устрій дав нам можливість ширше пізнати одне одного, набути таку численну читацьку авдиторію. Нас згуртувала, виплекавши чуття єдиної родини, російська мова. Мовою Пушкіна я читаю українців Павла Тичину, Максима Рильського, литовця Едуардаса Межелайтіса, білоруса Янку Купалу, аварця Расула Гамзатова, киргиза Чінгіза Айтматова, балкарця Кайсина Кулієва, майстрів пера інших республік. Знаючи російську мову, ми осягаємо геній Лермонтова і Толстого, Достоєвського й Чехова, Горського й Маяковського. Та хіба перелічиш всі російські імена, які відкрили нам новий світ краси".

Після зросту вартости золота й чужих валют — доляр знову покращав

Цюріх. — На европейських біржах вартість золота піднеслась в реляції до доляра вперше понад 100, а також на біржі в Ню Йорку впав доляр у реляції до англійського фунта, німецької марки, швайцарського франка й голляндського ґульдена. У Лондоні одна унція золота коштувала в минулий понеділок 102.25 дол., всупереч офіційному курсові золота 42.12 дол. та ціні на чорному ринку з січня ц. р. 65 дол. за унцію. Англійський фунт піднісся до вартости 2.53 дол., німецька марка до 2.79, швайцарський франк до 3.21 дол. Однак однаково закордонні як американсь фахівці не стурбовані тією знижкою доляра, вважаючи її за проминальне явище, на яке склалася нова міжнародна спекуляція, яка використовує поголоски про можливість нової девальвації доляра та політичний неспокій в Америці внаслідку афери Вотерґейту. Асистент президента Р. Ніксона для справ міжнародної економіки Пітер Фленіґен рішуче заперечив, наче б плянувалось нову девальвацію доляра. Більшість европейських валют знаходяться тепер у „пливкому" стані себто їх вартість устійнюється за станом подажу і попиту і державні банки не думають переводити будь-яку інтервенцію. Значний зріст американського експорту і дальший розвиток економіки в Америці вважають за ґарантію, що це останнє захитання доляра проминальне. 16 травня на закордонних біржах доляр дещо відзискав утрачену вартість. На нюйркській біржі настрій був спокійний і радше оптимістичний.

Плян охорони природи в Україні

Київ—„Радянська Україна" з 12 травня опублікувала постанову ЦК КП України та Ради міністрів УССР „Про посилення охорони природи і поліпшення використання природних ресурсів". В постанові стверджується необхідність стислої контролі робіт для боротьби з ерозією ґрунтів та підкреслюється конечність „запобігання забруднення і засолення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, збереження і відтворення тваринного і рослинного світу, збереження водохронних і захисних функцій лісів, водорегулючої ролі торфових масивів, запобігання забруднення атмосферного повітря, посилення боротьби з виробничими і побутовими шумами тощо". Постанова зобов'язує стосовні міністерства до конкретних заходів в напрямку охорони природи та плянового використовування природних багатств, а в першій мірі в напрямку очищення води і атмосфери від забруднення.

Д-р Святослав Трофименко професором-гостем на німецькому університеті

Броклин (О. П.)—Д-р Святослав Трофименко, старший хемік-дослідник на Експериментальній станції компанії Дю Понт, викладає цього травня як професор-гість на Мюнстерському університеті в Німеччині. Як міжнародної слави знавець в ділянці хемії органометалічних та координаційних сполук, д-р Трофименко доповідав часто в ЗСА і за границею. На згаданому німецькому університеті він відчитає ряд лекцій на тему „Нові досягнення в елемент-органічній хемії і їх приміненння в синтезах". Д-р Трофименко вступив на працю в Центральному дослідчому відділі Дю Понту в 1960 р., а відтак перенісся до відділу дослідів над пластиками в 1970 р. Свій диплом „Бечелор оф Артс" він одержав на Веслеєн Університеті в Мідлтавн, Коннектікат, а диплом доктора філософії з ділянки органічної хемії на університеті Нортвестерн в 1958 р. Після здобуття докторату, д-р Трофименко короткий час викладав на тому ж Нортвестерн Університеті, а відтак провів рік як дослідник-асистент на Колюмбійському університеті в Ню Йорку.

Д-р Трофименко визначився як активний член Американського Хемічного Товариства як в Делевер так і на загально-американській площині. Він є дійсним членом НТШ і УВАН.

ВСЕУКРАЇНСТВО ЯК ІСТОРИЧНЕ ЧУДО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

шився чудом всеукраїнства — формальним об'єднанням сливе всіх українських земель в акті 22 січня 1919 р. Тоді ж і ті українські землі — Кубань та Закарпаття, які не змогли практично до цього акту приєднатись, виявили своє прагнення бути в цьому об'єднанні.

У.Н.Р. як державне оформлення модерної української нації безмірно зміцнила почуття всеукраїнства у всіх частин українського народу, в деяких навіть ціною зречення своїх місцевих особливостей. Найбільше в цьому розумінні „постраждали" українці, що їм довелося ради цієї єдности відмовитися від багатьох особливостей своєї мови. Але в цьому виявився „мудрий" історичний інстинкт цих українців: зрікшися своїх місцевих особливостей, вони здобули всю, сказати б, національну повню українського народу.

Очевидячки, не можна заперечувати й ролі в цьому розумінні т. зв. „УРСР" як певного сурогату української державности, зокрема тепер, коли майже всі, особливо західні українські землі узз'єднано в одне тіло, а важливу для української цілости Галичину очищено майже на сто відсотків від небезпечного польського елементу. І хоч московський спрут вгризається тепер с т р а шним своїм зубом у саме серце українського народу, а „бровоносець" Брежнєв хоч сам походить з „інородців" намагається відновити царську політику „обрусєнія инородцевъ", та водночас цей спрут стискає своїми помацками й горлянки наших західних сусідів - ворогів.

Тепер маємо лише одного ворога, з яким мусимо боротися...

Не применшуючи великої ролі усіх згаданих вище українських державних утворень у формації всеукраїнства, я, проте, хотів би наприкінці цієї статті сказати, що зводити процес творення єдиної української нації до цього лише чинника, як це роблять деякі наші історики (я пригадую, наприклад, велику статтю І. Лисяка-Рудницького, друковану в підвалах новоульмівських „Українських Вістей" чимало років тому й написану в такому дусі), аж ніяк не можна. Тут треба брати на увагу сукупність усіх історичних чинників, навіть того, чого я не міг згадати у цій схематичній газетній статті. Та й методологічно ототожнення етносу з державою — хибний підхід у з'ясуванні таких процесів: етнос і держава — різні явища. З огляду на все в цій моїй статті сказане, я думаю, що й надалі залишається обов'язковою для наших істориків школа великого нашого історика Михайла Грушевського, що досліджував усі факти, чинники й процеси нашої історії.

ФЕДЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ ДЛЯ ОХОРОНИ ОТОЧЕННЯ заявила, що в багатьох частинах Америки питна вода є так занечищена, що існує небезпека поширення різних епідемій. Американський уряд вже вніс свій законопроєкт, в якому визначені стандарти для цілого краю. За цим законопроєктом, який є в Палаті Репрезентантів, контроля була б у руках стейтів. В Конґресі є також другий законопроєкт, внесений кількома демократичними сенаторами. Цей законопроєкт вимагає, щоб контроля була в руках федерального уряду. Сподіваються, що цього місяця відбудуться публічні переслухання перед сенатськими комісіями та що вдасться полагодити розбіжності між обома законопроєктами.

БУЛАВА СТАРОЇ ХАТИ БРАТНІХ К!
„ЧОРНОМОРЕ"
В глибокому смутку повідомляє,
що дня 29-го квітня 1973 р. відійшов у Вічність
член Познанської К! Ч!, Дорогий нам
ДРУГ-ЛИЦАР

Д-р мед.
РОМАН МОГИЛЬНИЦЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся 11-го травня 1973 року в Лондоні, Англія.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Дружині і Рідні наше глибоке співчуття.
БУЛАВА С. Х. Бр. К! „ЧОРНОМОРЕ"

Замість квітів у 21-шу річницю смерти
мого Найдорожчого й Незабутнього Чоловіка
Інж. ЄВГЕНА БРИЛИНСЬКОГО
складаю 15.00 долярів
на Воєнних Інвалідів.
Дружина Олена БРИЛИНСЬКА

Замість квітів на могилу
бл. п. пані ІРИНИ ДЕРЕШ
зложили на Фонд Кардинала Йосифа Сліпого:
10.00 дол. Климентина КУЛЬЧИЦЬКА
10.00 дол. Валентина ЛУЦЕВА
10.00 дол. Іванна і Орест ЛИСИНЕЦЬКІ
10.00 дол. Тася і Александер ЛИСИНЕЦЬКІ

В ОДИНАДЦЯТУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої ніколи Незабутньої і Найдорожчої
МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

сл. п.
ОЛЬГИ МИГОЦЬКОЇ

ТА В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
ТАТА, ДІДУСЯ і ПРАДІДУСЯ

бл. п. о. Крилошанина
ДМИТРА МИГОЦЬКОГО

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ
в СУБОТУ, 19-го ТРАВНЯ 1973 р. о год. 9-ій ранку в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.;
і 22-го ТРАВНЯ 1973 року, о год. 7-ій ранку в Церкві СВ. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.;
в Церкві СВ. МИКОЛАЯ, о год. 7-ій ранку в БРУКЛИНІ, Н. Й.

Просимо Рідню, Приятелів і Знайомих про молитви за Спокій Їх Душ.

ЗЕНЯ і Д-р ОСТАП БАРАН
з близькою і дальшою Ріднею

КОРОТКІ ВІСТКИ

УРЯД ДЖОНА ФОРСТЕРА У ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ рішив призначити шістьом мільйонам чорних, які становлять 70 відсотків населення тієї країни, тільки 14 відсотків управної землі. У зв'язку з новим поділом краю на місця замешкання білих і чорних — 364.000 чорних автохтонів насильно перевезуть в інші місцевості. Серед чорного автохтонного населення велике обурення цими новими розпорядками біло - расистського режиму. Закони приймає парлямент, в якому нема представників чорного населення.

ОПИТУВАННЯ ПРОВЕДЕНЕ АГЕНЦІЄЮ ҐАЛЛУПА виказало, що близько одна третя американських споживачів плянує їсти менше м'яса, щоб в такий спосіб примусити фармерів та великі крамниці знизити ціни. У цих 30 відс. не були включені тих 26 відс. споживачів, які брали активну участь у бойкоті м'ясних продуктів у місяці квітні. Значить, близько 56 відс. американських споживачів плянує прилучитися до акції поборювання високих м'ясних цін.

БРИТАНІЯ І ФРАНЦІЯ МАЮТЬ поважний клопіт з випродукованим їхніми спільними зусиллями, фондами й конструкторами, суперсонічним літаком „Конкорд". Поминаючи загрозу грошового дефіциту внаслідку дуже високої ціни квитків, зголошено 340 скарг з домаганням за шкоди від надзвичайного гуку й сильного попіттряного подуву, що його спричинює лет „Конкорда".

КРАЙОВА АСОЦІЯЦІЯ ПОТЯГОВИХ ПАСАЖИРІВ заявила, що організація „Амтрак", яка тому два роки перебрала контролю над американськими пасажирами потягами, не виконала завдань, які були на неї покладені. Голова цієї асоціяції пасажирів, Антоні Гасвелл, виступаючи перед сенатською підкомісією, також сказав, що деякі потяги, які входять у сітку „Амтрак" навмисне не виконують зобов'язань. Гасвелл твердив, що потяги далі запізнюються, рейки неналравлені, обслуга жалюгідна.

БАНҐЛАДЕШ СУДИТИМЕ в жовтні ц. р. кількадесят високих пакистанських старшин, які все ще перебувають у полоні в Індії, за вбивство — у співпраці з цивільними коляборантами у тодішньому Східньому Пакистані, що згодом став Бангладешем — трьох мільйонів осіб та зґвалтування 300.000 жінок. Пакистан є рішуче проти такого суду та погрожує репресіями проти бенгальців, мешканців Пакистану.

АВСТРАЛІЯ СТОЇТЬ напередодні зірвання всіх життьових зв'язків з Францією внаслідку відмови Франції припинити атомові експерименти в південній частині Тихого Океану. Робітнича спілка австралійських поштовців наказала бойкот всіх листів і посилок до Франції і з Франції, а летовища в Австралії відмовились приймати літаки з Франції.

ЧОРНІ ВОЯКИ З ЗАМБІЇ СТРІЛЯЛИ до групи білих туристів, які відвідували водоспад Вікторія по другому боці кордонної ріки Замбезі, у сусідній із Замбією Родезії. Стріли замбійських вояків вбили дві канадійські туристки, 19-тирічну Маріон І. Драйбер і 20-гірічну Крістіне Л. Сінклер, та важко поранили американського туриста 28-річного Джона Карудерса. Між Замбією і Родезією нема дипломатичних зв'язків і Замбія підтримує чарних партизанів у біло - расистській Родезії.

У ГЕНЕРАЛЬНІЙ КВАРТИРІ НАТО У БРЮССЕЛІ ВІДБУДЕТЬСЯ в червні цього року надзвичайно важлива конференція міністрів військових справ та високих штабових старшин 15-ох членських держав того Атлантійського Союзу. Обговорюватимуть сумний факт, що видатки західніх держав на оборону зменшилися, а Совєтського Союзу збільшилися. Розглядатимуть дотеперішні висліди й шанси Віденської конференції про обопільну з СССР редукцію збройних сил в Середущій Европі.

У ПЕРУ ПОБОЮЮТЬСЯ, що військовий уряд цієї південно - американської країни піде на дальшу націоналізацію індустрії. Останнього тижня уряд проголосив націоналізацію риболовної індустрії. Сподіваються, що наступною може бути гірнича індустрія, велика частина якої є під контролею американських компаній.

ТЕКСТИЛЬНІ РОБІТНИКИ НЮ ЙОРКУ ТА НЮ ДЖЕРЗІ ратифікували новий контракт і повернулися на роботу після однотижневого страйку. Новий контракт охоплює наступних три роки і дає текстильним робітникам підвишку в заробітній платні. Однотижневий страйк так був зменшив постачання тканин для одягової індустрії міста Ню Йорку, що деякі фабриканти почали звільняти з праці своїх робітників.

КОЛИШНІЙ ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР П. КАНЕЛЛЬОПУЛЬОС ВИСЛОВИВ перед журналістами у Парижі своє обурення і стурбування масовими арештами, що їх переведено у Греції між студентами, професорами, адвокатами та іншими професіоналами й інтелектуалами. Грецький уряд заявив, що арештовано „тільки" 60 осіб, між якими є 34 студентів. Але він не заперечив закиду, що нікого до тих в'язнів не допускають і не відомо, що з ними діється.

ІРАН І ПАКИСТАН ПІДПИСАЛИ договір співпраці у військовій, політичній і економічній ділянках. Сталося це під час відвідин у столиці Ірану Тегерані пакистанського президента Зульфікара Алі Бутто, що його з парадою прийняв іранський монарх Реза Пахлеві. Іран старається за той союз з Пакистаном, щоби скріпити свою позицію супроти північного совєтського сусіда і сусіда з західньої сторони, Іраку, який став совєтським сателітом.

СПОРТ

„Чорноморська Січ" — Португальський СК 1:2

Чорноморська Січ — Бенфіка ФК 0:2

Нюарк 6-го травня. — Дві за порядком поразки „Ч. Січ" зазнала в мистецьких змаганнях „Мейджер дивізії" Шейфер Ліґи Ню Джерзі і цим самим втратила можливість здобути свій 4-ий підряд чемпіонат. Після цих змагань „Ч. Січ" зійшла на II місце, на якому має можливість закінчити цьогорічний сезон, якщо виграє обидва останні лігові гри з сильними клюбами „Рома" і Мадярським СК Ню Бронсвік", колишніми партнерами з Американської Футбольної Ліґи. У перший зустрічі з Португальським СК „Ч. Січ" мала ініціятиву, головно в першій половині і навіть вела 1:0, що його здобув Володимир Леонів. У другій половині господарі виявили більше ініціятиви, швидко вирівняли і в кінцевій фазі здобули переможного гола. Ч. Січ виступила до цих змагань без Каздоби, Хамуляка, Касіяненка, що лікували контузії та Ренерея, який саме перейшов до п р о ф есійного клюбу „Космос" в Ню Йорку.

У другій зустрічі з „Бенфікою" в складі „Ч. Січі" додатково бракувало Лужняка, що зазнав контузії і Леоніва, який саме виконував чергову службу в Національній Ґвардії. Все таки в грі „Січовики" довший час мали ініціятиву і можливості до відкриття конта голів, що не використав наш напад. При стані 0:2, м'яч із сильного далекого стрілу Івана Паливоди побував в сітці воріт господарів, одначе якусь частинку секунди Фарміга випередив м'яч і судді відсвистала „оф сайд".

Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Ґільґерс, Паньків, Вільчак, І. Паливода, П. Паливода, Ткач, Ліну, Фарміга, Хамуляк, Понось, Марущак, М. Паливода.

Показник табелі гор „Мейджер дивізії" Шейфер Ліґи, після цих змагань:
1. Португальський СК — 19:5 точок, 26:13 воріт; 2. Чорноморська Січ — 19:9 т., 32:12 в.; 3. Бенфіка ФК — 17:9 т., 28:18 в.; 4. Айриш-Амер. СК — 13:13 т., 18:19 т.; 5. Молфетта ФК — 11:13 точок, 16:17 воріт.

Гаківковій дружині Ч. Січі вручили чемпіонські нагороди

Ріверсдейл, Н. Дж. 4 травня. — Відбувся тут у великій залі ресторану Нілса, річний бенкет Гаківкової Ліґи Велі Скейтерс, під час якого, між іншими, гаківковій дружині Ч. Січі вручено чемпіонські нагороди. Около 200 визначних американських гостей, членів Проводу Ліґи і представників клюбів, овадійними оплесками прийняли довершений акт вручення цінних трофеїв цій українській гаківковій дружині, чим, очевидно закінчився цьогорічний найбільш успішний для Ч. Січі — сезон. За здобуте звання чемпіонів Ліґи „Січовики" одержали індивідуальні трофеї і відповідні емблеми. За першенство надзвичайно популярних серій „плей оф" нашій дружині вручили велику перехідну чашу, що її віцепрезидент Ліґи — М. Арльок назвав „малою Чашею Стенлея". Вперше на ній є вирізьблена назва цього Українського Спортового Т-ва і прізвища усіх наших змагунів. Окремим трофеєм відзначено тренера Ч. Січі — Д. Кзіна. Отже, Ч. Січ забрала усі важливіші нагороди. До акту вручення цих нагород, що їх виконували члени Проводу Ліґи, запрошено теж голову УСТ Ч. Січ" — М. Стебельського. Між найчисленнішою групою учасників бенкету, цією була Ч. Січ, Т-во репрезентували теж Петро Семенюк — провідник чемпіонської дружини, М. Соловей, репрезентант до Ліґи і О. Твардовський — керівник спортової секції Т-ва. Перед врученням трофеїв слово виголосив П. Семенюк, який, згадуючи про чудові осяги своєї дружини вже на II році існування, підкреслив, що їх ми здобули після важкої і жертвенної праці Проводу і змагунів. Покликавши тренера Кзіна, та капітанів — Суровича і Соловея, Семенюк передав чашу та подякував їм і усім змагунам за взірцеву співпрацю. В кінці висловив подяку Проводові Ліґи, що в минулому році прийняла в свої ряди гаківкову дружину Ч. Січі. З-поміж визначних гостей почесного столу виступив Джек Райлі, тренер олімпійської гаківкової дружини ЗСА в 1960 р., під сучасну пору тренер гаківки у Вест Пойнті. Цей заслужений американський спортовий діяч подав цікаві факти і статистичні дані росту цього спорту в ЗСА і особливо в численних університетах, коледжах та військових академіях, які надійним і перспективним молодим змагунам цього спорту покривають повні річні стипендії в сумі 3-4 тисячі дол. Він ентузіястично закликав присутніх гаківкарів п р о довжувати вправляти цей спорт, який має світле майбутнє.

Особливо приязнілю згадав в своєму слові „Січових" чемпіонів, віцепрезидент Ліґи — М. Арльок. Він зазначив, що наша дружина на протязі сезону виказала непересічну боєздатність, дисципліну і надзвичайно дружнє співжиття, отже „Січ" була справжньою дружиною.

Ціла імпреза пройшла й особливо успішно для численної делегації Ч. Січі, яка зручно використала популяризацію українського імені.

О. Твардовський

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕНЛІ ШАЛКОВСЬКИЙ — член УНС Відд. 81 Б-ва св. апп. Петра і Павла в Куртіс Бей, Мд., помер 2 грудня м. р. на 73 р. ж. Став членом УНС в 1927 р. Полишив у смутку доньку з чоловіком. Похорон відбувся 5 грудня 1972 р. на цвинтарі Голи Крос.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Лукіянчук, секр.

СТЕФАНІЯ МАКУХ, членка УНС Відд. 418 ім. Б. Хмельницького в Торонті, Канада, померла 8 листопада 1972 р. на 62 р. ж. Нар. в Перемишлянах і стала членкою УНС 1965 р. Полишила в смутку мужа Тараса та доньку і сина. Похорон відбувся 6 листопада 1972 р. на цвинтарі св. Катерини, Канада.
Вічна Їй Пам'ять!
Іванна Мельник, секр.

Письменник **ВАСИЛЬ ГАЙДАРІВСЬКИЙ**, член УНСоюзу Відд. 397 С-ва св. Ольги у Філядельфії, Па., помер 13 листопада 1972 р. на 64 р. ж. Нар. в Константинівці, на Донеччині, Україна і став членом УНС в 1961 р. Полишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся 18-го листопада 1972 р. на цвинтарі у Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Ніч, секр.

ЕМІЛЬ ГІРНЯК, член УНСоюзу Відд. 102 Б-ва св. апп. Петра і Павла в Клівленді, Огайо, помер 1 січня 1973 р. на 55 р. ж. Нар. в Клівленді, Огайо і став членом УНСоюзу в 1935 р. Полишив у смутку дружину Марію, дітей: Роналда, Юрія, Арлену Ліду, 12 внуків, брата. Похорон відбувся на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ВОЛОДИМИР НОВАК, член УНС Відд. 449-451 ім. Тараса Шевченка з Грімзбі, Онт., Канада, помер 11 грудня м. р. на 76 р. ж. Нар. в с. Королівка, пов. Борщів, Україна і став членом УНС в 1952 р. Полишив у смутку дружину Софію, 3 синів: Франка, Станіслава і Стефана, доньку Анну і 8 внуків. Похорон відбувся 6 грудня 1972 р. на цвинтарі Green Wood в Батерфорд, Онт., Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Ю. Омельченко, секр.

ЯКІВ МИХАЛЮК, член УНС Відд. 451 ім. Т. Шевченка в Грімзбі, Онт., Канада, помер 30 листопада 1972 р. на 71 р. ж. Нар. в с. Бабятин, пов. Сокаль, Україна і став членом УНС в 1961 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочку Стефанію, сина Богдана, 5 внуків, 2 братів. Похорон відбувся 4 грудня 1972 р. на цвинтарі Кейс Лейн в Грімзбі, Онт., Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Ю. Омельченко, секр.

ЗИНОВІЙ НАУМЕНКО, член УНС Відд. 434 ім. Т. Шевченка в Юніон, Н. Н., помер 6 грудня 1972 р. на 69 р. ж. Нар. в Чернігові, Україна і став членом УНС в 1964 р. Полишив в смутку дружину Юлію, дочку Катерину, сина Миколу та 3 внуків: Євгена, Івана й Юрка. Похорон відбувся 9 грудня 1972 року на українському цвинтарі в Геркімер, Н. Н.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Запарацюк, секр.

АНАСТАЗІЯ КОРДЮК, членка УНС Відд. 125 С-ва Благовіщення в Чікаго, Ілл., померла 10 грудня 1972 р. на 77 р. ж. Нар. в Канаді і стала членкою УНС в 1940 р. Полишила в смутку мужа Миколая, сина Теодора, доньку Тед і 5 внуків. Похорон відбувся 13 грудня 1972 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чікаго, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Ст. Касіян, секр.

МАРІЯ БРЯЦ, членка УНСоюзу Відд. 230 Б-ва св. Івана Хрестителя в Нонґставн, Огайо, померла 10 грудня м. р. на 72 р. ж. Нар. в с. Пресуки, пов. Сянік і стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку мужа Івана, 4 синів: Михайла, Володимира, Стефана, Юрія, 3 доньки: Марію, Флоридy і Барбару, 6 внуків. Похорон відбувся 13 грудня 1972 р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Нонґставн, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Ліщак, секр.

СТЕЛЛА ГОРОЩАК — членка УНС Відд. 331 ім. Ст. Мельничука в Мілвіллі, Н. Дж., померла 20 грудня 1972 р. на 63 р. ж. Стала членкою УНС в 1943 р. Полишила в смутку мужа Якова, 4 доньки: Ольгу, Самору, Патріцію і Гелену, 3 братів. Похорон відбувся 23 грудня 1972 р. на цвинтарі св. Миколая в Millville, N.J.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

В Бруклині-Північ відбулося Свячене

Бруклин, Н.П. — В Томину неділю, 6-го травня, у шкільній авдиторії при церкві св. Духа при П'ятій Північній вулиці відбулося традиційне Свячене, на яке явилося коло 180 осіб-парохіян та запрошених гостей. Проводив програмою голова Об'єднаного Комітету Богдан Карась, який попросив о. Любомира Мудрого, гостя з Озон Парку, провести молитву та поблагословити Божі дари. Отець Л. Мудрий сказав також кілька слів про те, як український нарід колись величаво святкував свято Воскресіння Христового в Україні, коли ще можна було без перешкод хвалити Господа. Під час Свяченого промовляв також о. Йосафат Кузмяк, ЧСВВ, гість із Глен Кова, який говорив про значення Воскресіння Ісуса Христа. У мистецькій частині пописувалися співом та грою на бандурах сестри Олена та Віра Шумиловичівні, студентки УМІ в Ню Йорку, кляси проф. Романа Левицького. Вони виконали „Над річкою беріжком" Леонтовича, „Праля" — українська народна пісня, „Віс вітер" — Шевченко-Йос. Ніжний, „Веснянки", „Мати моя" та як наддаток „Ой на вишнею". Кожний виступ цих бандуристок присутні вітали бурею оплесків. Церковний хор церкви св. Духа під дириг. маестра Лева Рейнаровича з бравурою відспівав кілька „Великодніх пісень. Три учениці: Юлія Москаль, Ірця Ресит та Маруся Скомська віддеклямували Великодні віршики. Наприкінці промовив місцевий парох о. Юрій Біньковський, дякуючи парохіянам за те, що так численно прибули на цю традиційне Свячене. Отець парох дякував й хорові та його диригентові і бандуристкам за гарну програму. Дякував також усім тим, які причинилися до влаштування парохіяльного свята, на якому ціла парохія виступила, немов одна родина. Зокрема отець парох дякував тим паням, які подбали про те, що було чим гоститися. Воскресною піснею закінчено те гарне Свячене, програму якого підготовив маєстро Лев Рейнарович. (Л.Л.)

В Києві зроблено „підсумки" квітневого пленуму ЦК КПСС

Київ.—Тут відбулися збори „активу Київських обласної та міської партійних організацій", на яких зібрані висловили „повну й одностайну підтримку діяльності КПСС, спрямованої на боротьбу проти імперіялізму, на підтримку народів, які відстоюють своє право на незалежність і соціяльний прогрес". На зборах виступали, як інформує „Молодь України" з 11 травня найвидатніші представники партії, уряду УССР та наукових кіл, які за типовим для совєтської дійсности стандартом „схвалювали" політику компартії. Найхарактеристичніше як тему висловився голова колгоспу імени Жданова Миронівського району О. Г. Буницький, який казав від імени колгоспників: „неможливо передати, з якою великою одностайністю зустріли хлібороби рішення квітневого пленуму ЦК КПРС, скільки слів сердечної подяки висловлено на адресу ЦК нашої партії, його політбюро, генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва за мудру ленінську внутрішню і зовнішню політику". В такому ж тоні говорили всі інші, починаючи від членів політбюро ЦК КП України, президента Академії наук УССР Б. Є. Патона до звичайних робітників і колгоспників, яким, очевидно, за традицією „запропоновано висловлюватися". Збори схвалили привітання для ЦК КПСС та особисто для Брежнєва, а також відповідні резолюції.